

KESZTHELYI JENŐ

GERGELY BÁ' MESÉI
L-MESE

Látod aranyapám, hogyan csókolgatja le 'sten drága napja a havat a gátpartról? Untam ám már nagyon ezt a szalonnazabálós telet, mint a cukrász haverod, a Sunci a franciakrémest.

No, mi jut eszedbe öcskös a Mátyásról? Nem, nem jó, ne a Gergulya Matyi első felesége jusson eszedbe róla, ne! Bármilyen kóserul tekerte is a pendelyt. Hogy keverje meg azt a kevéske agyadat a zagyszivattyú! Hát nem a csukák násza dereng az eszedben tüstént? Micsoda horgász haverom van nekem idesjóistenkém? Jaj, inkább egy birkapásztorral hozott vóna össze a balsors, az legalább figyel az ellésre...

Hát komám, azokban a régi szép háborús időkben, amikor kiló krumpedliért meg néhány dunnaszagató etyepetyéért odaadtam a bögyös Margónak a nagyfaterom díszkardját, amivel addig a körtét-almát szoktam belekaszabolni a cefrébe, akkor volt ám a csukaívás esztendő ünnepe a szegényember életében! Nem kell neked mondanom, milyen a halászat test-test ellen; majdnem olyan izgalmas, mint amikor a szalmakazalban elrabolta az ártatlanságomat az a küszöbön nevelt, napbarnított romalány, hogy a fene egye le öregkorára róla a köhüljegyzékszámot, akarom mondani áldott legyen a neve Panni napkor még húsz évig. Egyszer szóba vetted, hogy kölyökkorodban te is tocsakoltad a szittyóst a tavaszi csőricsukák után, nahát!

Képzeld el, a Tisza-holtágakban meg a kubikgödörökben akkor még annyi volt a csuka, hogy kiette a tenyeremet a vasvella nyele, mint ballószögi kántornak a harangkötél, amikor óraszám vellára hánytam őket, napestével meg pirdakadattal. Ne néz rám olyan bűvaszki képpel, mintha nem láttál volna még vasvellát! Na jó, aztán hogy beletanultam a vasasszakmába, persze hogy megalkottam azokat a korszerű, három meg hétágú szigonyokat, amiket ott látsz szomorkodni a létraakasztón, az eresz alatt. De akkor!?! Örültem, ha a grószfaterom ganajozó velláját megkaparinthattam. Egyébként mi lenne, ha egy kicsit balra-felé csücsülnél, úgy nem vernéd be mindig a könyöködet a köcsögfába, amikor megnyúlod a fröccsödet. Beszorultál, mint egy Trabant főtengely, és még annyi eszed sincsen, hogy odébb toljad a fenekedet a deszkán. Már harmadszor lötyög ki a drága nedű!

Nohát ott tartottam, hogy így Mátyás napja táján annyi ember szédelgett vasvellával a vállán a holtág partján, mint nyaratszakán, szénaforgatás idején. Tudták ám a csendőrök az okát, hogy a halottkém rángatta vóna le róluk a mundért! Akkor jöttem rá, hogy a csendőrök mennyire szeretik a halat, és mennyire nem a szegényembert. Egyszer képzeld, locsakolok kifelé a fél sötétben a zombékosból, vállamon egy füzér vellázott csukával, hát nem körülvettek a sínnél a kakastollasok, mint bakkecskét a jószág. Elszórtam a halat, és a vellát ugrórúdnak használni megeléptem a gyűrűjükből, uzsárdi! Végigtrappoltam a sínen a félhomályban, bele a ködbe. Megállok, hallgatózok, hát nem a halaimon folyik a vita, hogy kinek hány jusson, cafrangja szerint! No, mondom, majd beszólok én nektek! Visszaosontam a töltés takarásában, aztán elővettem a farkasüvöltő tudományomat, amitől a tiszaföldvári Gazsi pásztor birkái is elvetéltek egyszer nagy riadalmukban. A csendőrök úgy kapkodtak a szuronyoshoz, mint az a bizonyos agyalágyult Bernát a ménkühöz – gondoltam én -, mert zörgött a vas nagyon, csattogtak a puskazárak. Még feküggyet is vezényelt a kuka őrmesterük a bokáig érő csatákban, a marha! Én meg csak tutultam, le-föl futkostam a töltés mögött, egy egész farkasfalkát jelenítettem meg nekik. Olyan csöndben lapítottak, mint kágyilló a gombakalap alatt. Hogy a csendőrnek meg a birkának igen nagy az esze, azt akkor neszeltem meg. Mondd, Jencesz, honnan a fenéből tudja a csendőr meg a birka, hogy milyen a farkasüvöltés, ha még sohasem hallotta? No mondod! Hát persze, hogy a kockaalakú mérnöki agyad kalitkája elég szűk ehhez, gondolhattam vóna!

Hát azt még elmesélem, hogyan kell a derékszögű csukát csinálni, ha egyáltalán tudod, mi az a derékszög... Ennek a mutatványnak a láncosbot a titka, olyasmi ni, mint amit ott látsz leverve kutyakarónak. Kétméteres akácrúdra van felstiftelve egy háromarasnyi szemesláncchurok.

Lopakodsz a zsombékokon csendben, mint a pákai postás padlásán a lúdvérc, aztán meglátod az anyacsuka széles hátát; a hímek ott bőrzölnek körülötte. Űtéstávolságról huszárosan odavágsz, hogy a lánc elérje a nagyhalat, nagyjából közében. Derékszögű idomot nyersz, melynek két szára végén egy csukafej és egy csukafarok helyezkedik el. Kár, hogy ilyen gyatra a fantáziád, hát persze hogy kiegyenesítem, amikor beleteszem a tepsibe. Azt mondd, hogy nincs akkora tepsi? Ja?! Hát igaz... Azt majd megoldja az Emese; a mihe dolga, hogyan mászik bele a kaptárba. Azt már el sem mesélem neked, hány csuka fér el egy cüdüppmotor oldalkocsijában, mert nem érdeled meg. Úgy heherészel itten, még esmég kilötyög a bor, abba meg bele is halok!